

Rovfågelsträcket i Falsterbo + Hallandslokaler 25-28 augusti 2016

Soluppgång vid Nabben. Foto: Klas Reimers.

Resan i sammanfattning

Avresa från Liljeholmstorget i två minibussar på torsdagsmorgonen kl 08:00. Stopp för fika och skådning vid två lokaler i Linköpingstrakten och därefter lunchstopp söder om Jönköping. Ytterligare skådning i nordvästra Skåne innan vi tog sikte på Lotsvillan, vid Falsterbokanalen, där vi sov de två första nätterna. Skådning i sydvästra Skåne dag 2, med fokus på Nabben och sträckande fåglar på morgonen, rovfågelsjakt kring Havgårdssjön norr om Trelleborg kring lunch och jakt efter kungsfiskare och vit stork som avslutning på dagen. Dag 2 inleddes på Nabben och kring Falsterbo fyr, fortsatte med rovfågelsspan på Ljungen innan färden mot Halland påbörjades med två stopp i Skåne längs vägen. Natten till söndag sov vi på vandrarhem i Vare nära Varberg. Söndagen ägnades framför allt åt vadarskådning på tre lokaler i Varbergs närhet. Efter lunch påbörjades återresan till Stockholm, dit vi anlände ca kl 20.30.

På resan noterade vi 131 arter som sågs av minst två personer, se detaljerad lista i slutet av rapporten.

Vädret

Torsdagen och fredagen var mycket varma, upp mot 28 grader på vissa platser på Småländska höglandet på torsdagen och lika varmt i Skåne på fredagen. Vindarna var måttliga sydostliga och sydliga fram till fredag kväll då de vred till väst och sydväst, och därmed föll även temperaturen något, men det var fortfarande över 20 på dagen. Under kvällen och natten till söndagen vred vinden hastigt till ost/nordost igen. Det regnade under söndagsmorgonen i Halland, vilket vi trotsade och somliga som var sämre utrustade med regnkläder blev lite fuktiga. Sydligaste Skåne drabbades samtidigt av rejäla åskskyfall, vilka vi alltså slapp undan.

Sträckande sparvhök vid Nabben.

Foto: Klas Reimers

Lokaler och observationer mer i detalj dag för dag

Torsdag 25/8

Första stoppet gjordes som många gånger förr vid *Sättunaviken* invid Svartåns mynning i Roxen. Vattenståndet var mycket lågt, liksom det var överlag denna sommar, vilket gjorde att det inte var lika mycket vadare som vanligt. Kustsnäppa, brushane och större strandpipare blev det i alla fall. Tofsvipa var talrikast. Många änder rastar här och bland dessa kan nämnas salskrake (bara honfärgade), skedand, snatterand och bläsand. Knipa och vigg fanns det mest av. Att se pilgrimsfalk här vid Sättunaviken börjar bli vanligare än att inte göra det. Och mot slutet av vistelsen vid plattformen kom mycket riktigt en pille in över viken söderifrån och flög sedan i fint medljus tillsammans med en tornfalk vilket gav bra möjlighet till jämförelser. På ängsmarkerna och åkrarna längs vägen till och från plattformen fanns som vanligt en del hämplingar, gulärlor, ängspiplärkor och stenskvättor. Men kanske inte i de antal som vi varit vana med. Här sågs också några enstaka tranor, vilka sedan inte noterades i Skåne.

Nästa stopp blev de *norra dammarna* vid *Gärstadverken*. Uppmärksamma deltagare på resan hade noterat att svarthalsad dopping skulle finnas där och vi kunde efter en stunds letande återfinna en familj bestående av minst fyra individer i den östligaste dammen. I dammarna fanns annars mest sothönor och trutar. Här sågs dock bland annat även drillsnäppa och brun kärnhök.

Storlomarna vid Hyltena. Foto:Klas Reimers.

Vid StOFs resor mot Skåne brukar ett lunchstopp göras vid besinnmacken och rastplatsen *Hyltena* någon mil söder om Jönköping, intill *Lovsjön*. Storlom häckar vanligen i sjön, så även i år, och torsdagens notering av två gamla och en juvenil visade sig bli resans enda obs av storlom. I talldungen kring rastplatsens picnibord kunde bland annat kungsfågel höras, vilket även det blev en "enda-obs" för resan.

Vägen mot Falsterbo förlängdes något på eftermiddagen med en avstickare till *Rönnen* strax sydväst om Ängelholm. Här hade det rapporterats att en rödhalsad gås höll till med vitkindade gäss. Tretton ivriga skådare ställde upp sina tubar längs vägen och skannade av gäsflockarna och efter att gruppen först hade hittat en underligt tecknad stripgås kunde Karin Hendahl hitta nålen i höstacken. Det var en bedrift att finna den rödhalsade gåsen som stod i strandkanten på östra sidan av Rönnen, ibland dold av andra gäss eller stenar, särskilt när den låg ner. Men alla i gruppen fick slutligen se fågeln.

Nålen i höstacken. Rödhalsad gås bland vitkindade gäss vid Rönnen.

Foto: Karin Hendahl

Fredag 26/8

Vi for från Lotsvillan strax efter kl 5 på morgonen för att paxa p-plats vid Falsterbo golfklubb. Vi tog vägen genom golfklubbområdet för att komma ner till stranden och gå ut mot *Nabben* från sydost. Vi gjorde inga märkvärdiga observationer längs vägen, vattenståndet gav inte förutsättningar för några stora ansamlingar av vadare på den här sidan om Nabben som ibland kan vara fallet. Passagen från stranden över till stigen inne vid sanddynerna ganska sank, vilket kan vara bra att ha i minne till andra år - vattentäta skodon är att rekommendera för det här vägvalet.

Även framme vid Nabben var det glest med vadare på grund av höga vattennivåer. Vi kunde se enstaka ex av kärrsnäppa, gluttsnäppa, svartsnäppa, storspov och myrspov. Ett ex vardera av kustpipare och ljungpipare noterades. Roligast av de små vadarna var tre sandlöpare, en art som vi skulle få se mer av under resan, och två roskarlar. Men istället för stora mängder vadare var det mest anslående tre ägretthägrar som stod inne i lagunen, där det även fanns fyra skärfläckor. Bland änderna var krickorna i flertal, men även enstaka snatteränder, bläsänder, skedänder och stjärtänder kunde ses. En vattenrall skrek ibland från vassen i strandkanten. En strid ström av kentska tärnor drog förbi. Stora mängder gulärlor och trädpiplärkor sträckte ut. Det var även en bra dag för svalor: ladu, hus och backsvalor kom ganska tätt, vi kunde även se några enstaka tornseglare. Däremot var det glesare med rovfåglarna. Enstaka sparvhökar, tornfalkar och några få bruna kärrhökar drog ut över Måkläppen och försvann vidare söderut.

Höjdpunkter under denna morgon på Nabben var två fjällabbar som sträckte fröbi från öster till väster. Olika deltagare i gruppen tittade endera av två sinsemellan ganska olika individer och det blev intressanta förvirring efteråt när vi jämförde våra iakttagelser. Annars var sträcket av sjöfågel mycket glest. Bara två sjöorrar kunde vi räkna in till exempel.

När vi lämnat lokalen och var på väg in mot rovfågelmarkerna norr om Trelleborg kom en storlabb som rört sig i området under dagarna före vår resa. Försmädligt.

Det var en hyfsad sträckdag för gulärlo vid Nabben den 26 augusti. Den officiella sträcksiffran blev 1630 ex. Det är ungefär 8-10 dagar per år från mitten augusti till en bit in i september som det räknas så många eller fler gulärlor. Foto: Klas Reimers.

Efter stopp vid Annas bageri för proviantering riktade vi bilarna mot *Havgårdssjön*. Eftersom rovfågarna uteblev vid Nabben tänkte vi att de skulle återfinnas här istället. Dessvärre var det glesare än vanligt med rovfågel även här. Visst såg vi enstaka röda glador och ormvråkar och även en liten skruv med 10 unga bivråkar, men det brukar vara mer tryck i luften än så här. Vi gladdes därför desto mer åt att kunna räkna in en brun glada bland arterna också. Och några i sällskapet såg även en fjällvråk, vilket vållade en del huvudbry eftersom det inte är riktigt rätt tid för fjällvråken i skiftet augusti/september och det dessutom är vanligt med ljusa ormvåkar i området, de så kallade Börringevråkarna.

Brun glada på långt håll. Foto: Klas Reimers.

Då vi slevat i oss vår lunch packade vi ihop och drog vidare - vi bedömde att vi hade fått ut vad som gick att få ut av rovfågelspanandet. Vi körde inte särskilt långt, utan nästa stopp blev viltvattnet vid *Grönalund*, mellan Havgårdssjön och Böringesjön. Här fanns enstaka vadare, bland annat några brushanar och enkelbeckasiner. Men dammen hyser också flera häckande par av smådopping och här kunde vi även säkra resans enda årtä. En pilgrimsfalk fick fart på alla tofsviporna som rastade i strandkanten.

En hyfsat säker lokal för kungsfiskare är *Vomsjöns utlopp* i nordvästra delen av Vomsjön. Ån som börjar där heter Kävlingeån och rinner sedan åt väster och sydväst ända till havet söder om Löddeköpinge och norr om Bjärred. Vi hade lyckan med oss denna gång och lyckades först identifiera kungsfiskaren till en buske utmed ån på lättet. Därifrån flög den sedan ett stycke västerut så att några hann se den. Och efter ytterligare en stunds väntan flög den ytterligare ett stycke så att ännu några fler i gruppen fick se den lille blå pila iväg. På denna lokal fick vi även in grönbena och skogssnäppa på exkursionslistan.

Pilgrimsfalk vid Grönalund. Foto: Klas Reimers.

Bivråkar vid Havgårdssjön. Foto:Klas Reimers.

Vi åkte pliktskyldigast igenom *Flyinge kungsgård* för att se om vi kunde upptäcka några vita storkar, men det blev inget napp. Dagen avslutades vid *Sjötorps ängar* på Revinge hed invid Krankesjöns västra sida. Behållningen här var en flock med brunänder ute i Krankesjön, som genom tub med hög förstoring. En större hackspett ropade i lövdungarna. På väg tillbaka mot Lotsvillan kunde några uppmärksamma och med bra platser i bussarna se en stenfalk sitta vid motorvägskanten vid en avfart. En rätt udda plats för en sådan fågel - måste den varit i närkontakt med trafiken?

Lördag 27/8

Tidig morgon vid Parkeringen i Falsterbo.

Foto: Karin Hendahl

Nabben – nytt besök nere på udden. Sträcket av småfågel var sämre än på fredagen och rovfåglarna uteblev nästan helt. En flock mindre korsnäbbar kom ut på Nabben men sträckte aldrig vidare som vi kunde se. Några småtärnor höll till långt ute på Måkläppen. Men annars var det inte mycket som hände. Vi flyttade oss istället upp mot och förbi fyren där vi först fick

ett kul avbrott i skådandet då PG Bendtz berättade lite om ringmärkning och sträckräkning. Ringmärkningspersonalen kom dessutom ut med en svarthätta som vi fick närstudera. Av Björn Malmhagen som satt och spanade vid fyren fick vi tips om en häckning av svarthakad buskskvätta som vi snart kunde hitta i buskmarkerna norr om Fyren. I området fanns även törnskata och törnsångare.

Sträcket på lördagsmorgonen var magert på Nabben. PG Bendtz hade säsongstart för guidning utanför fyren. Anki och Erik uppskattar tydligt avbrottet och låter PG stå för skådandet. Foton: Karin Hendahl.

Rumen skulle tömmas städas vid *Lotsvillan* där vi kunde konstatera att det ändå sträckte en del rovfågel varför vi fick ett visst hopp om att lunchskådning vid *Skanörs ljung* skulle kunna bli fruktbart. Och visst fick vi se en del bivråkar, men det mesta sträckte ganska högt och i det fortsatta ganska blåsig vädret skapades inte några skruvar att tala om.

Sammanlagt var det bortåt 1000 ljungpipare som rastade vid Saxåns mynning. Foto: Monica Ahlberg.

Istället drog vi vidare norrut mot Halland och gjorde på vägen två stopp, det första vid *Saxåns mynning* intill motorvägen alldeles i södra utkanten av Löddeköpinge. Här kunde vi se stora flockar med ljungpipare och på ganska långt håll, i rätt dåligt ljus och med motorvägens buller i ryggen försökte vi identifiera en del andra småvadare. Vi konstaterade att tidig söndagmorgon antagligen är bästa tiden för ett besök på denna lokal.

Vid *Sandön* just norr om Utvälinge och vid Vegeåns mynning stannade vi och kunde studera vadare på lite bättre håll. Vi spanade först från p-platsen uppe vid sommarstugorna. Nere i vattnet såg vi bortåt 40 kustsnäppor, enstaka ex av spovsnäppa och kustpipare och gott om storspovar. Från bryggan ut till ön hördes skäggmes, vi såg mosnäppor i strandkanten intill bryggan och längst ut på ön fanns 3 sandllöpare bland badgästerna.

Söndag 28/8

Under natten till söndag blev det väderomslag och på morgonen regnade det med västlig vind. Men en kattuggla hade hörts vid vandrарhemmet i *Vare*, så artlistorna var redan påfyllda innan bilen avgick på morgonen. Vi försökte följa väderprognoserna och vänta ut regnet. Men *Korsham*, Morups tånge, bjöd ändå på envist småregnande till en början. Vår trotsiga inställning till vädret belönades med fina obsar av 5 sandlöpare, 2 småsnäppa, bortåt 25 kustsnäppor, lika många brushanar, två myrspovar, någon kustpipare och en drillsnäppa.

Det finns inget dåligt väder, eller? Finns det fåglar ska de skådas. Foto:

När vi kom till *Galtabäcks hamn* hade regnet upphört och vi fick resans bästa möjligheter att studera vadare på nära håll. Från fågeltornet fick vi en praktuppvisning av kärnsnäppa, småsnäppa, myrsnäppa, spovsnäppa och sandlöpare. Och när vi tittat oss mätta på dessa svängde vi tubarna ut mot havet och hittade en havssula.

Till vänster en sandlöpare och två kärrsnäppor och till höger en vaken myrsnäppa och en sovande kärrsnäppa till. Foto:Klas Reimers.

Sista skådarstoppet före hemresa gjorde vi vid *Getteröns naturum*. Även här fanns pilgrimsfalk förutom en del vadare och änder, men inget nytt till artlistan. En rödstjärt som snällt visade upp sig gladde.

Foto: Karin Hendahl.

Deltagarna

Fr v: Marianne Dannbeck, Kerstin Nordenadler, Jarl Schuberth, Erik Peurell, Klas Reimers, Guastav Knall, Monica Ahlberg, Stina Yström, Anki Karlsson, Karin Hendahl, Barbro Strååt, Jonas Myrenäs, Carin Wallgren.

Lista över de 127 arter som sågs/hördes av minst två personer:

1=Torsdagen, 2=Fredagen etc. (OBS att 4:orna är få pga att tidigare sedda arter inte upprepat dag 4)

Knölsvan 1, 2, 3	Trana 1, 2	Trädpiplärka 2, 3
Sångsvan 4	Strandskata 3	Ängspiplärka 1
Grågås 1, 2, 3	Skärfläcka 3	Gulärta 1, 2, 3
Kanadagås 1, 2, 3	Mindre strandpipare 4	Forsärta 4
Vitkindad gås 2, 3	Större strandpipare 2	Sädesärta 1, 2, 3
Gravand 2, 3	Fjällpipare 1	Gärdsmyg 4
Bläsand 1, 2, 3	Ljungpipare 1	Rödstjärt 4
Snatterand 1, 2, 3	Tofsvipa 1, 2, 3	Buskskvätta 1
Kricka 1, 2, 3	Kustsnäppa 2, 3	Svarthakad buskskvätta 1
Gräsand 1, 2, 3	Småsnäppa 2	Stenskvätta 1
Stjärtand 1, 2, 3	Kärnsnäppa 4	Koltrast 2
Skedand 1, 2	Brushane 1, 2, 3	Taltrast 2
Brunand 1, 2	Enkelbeckasin 4	Rörsångare 4
Vigg 1, 2, 3	Myrspov 4	Ärtsångare 2
Ejder 2, 3	Storspov 2, 3	Trädgårdssångare 2
Knipa 1, 2, 3	Svartsnäppa 1, 2, 3	Svarthätta 2, 3
Småskrake 3	Rödbena 1, 2, 3	Gransångare 2
Storskrake 4	Gluttsnäppa 1, 2, 3	Lövsångare 2
Fasan 2	Grönbena 1, 2, 3	Kungsfågel 4
Smådopping 1	Drillsnäppa 1, 2, 3	Skäggmes 3
Skäggdopping 1, 2, 3	Roskarl 2, 3	Stjärtmes 2

Gråhakedopping 1, 2, 3	Skrattmåås 1, 2, 3	Entita 2
Svarthakedopping 1	Fiskmåås 1, 2, 3	Tofsmes 4
Svarthalsad dopping 1	Silltrut 4	Blåmes 2
Storskarv 1, 2, 3	Gråtrut 1, 2, 3	Talgoxe 1
Gråhäger 1, 2, 3	Havstrut 2, 3	Nötväcka 4
Bivråk 1, 2, 3	Skräntärna 2	Törnskata 1, 2
Brun glada 2	Kentsk tärna 2, 3	Nötskrika 1
Röd glada 1, 2, 3	Fisktärna 3	Skata 1, 2, 3
Havsörn 1, 2	Småtärna 2, 3	Kaja 1, 2, 3
Brun kärrhök 1, 2, 3	Tamduva 1, 2, 3	Råka 1, 2, 3
Duvhök 1	Ringduva 1, 2, 3	Kråka 1, 2, 3
Sparvhök 2, 3	Turkduva 2, 3	Korp 1, 2, 3
Ormvråk 1, 2, 3	Kattuggla 4	Stare 1, 2, 3
Fiskgjuse 2, 3	Tornseglare 1, 2, 3	Pilfink 3
Tornfalk 1, 2, 3	Kungsfiskare 2	Bofink 2, 3
Aftonfalk 3	Gröngöling 4	Grönfink 2, 3
Lärfalk 1	Spillkråka 3	Steglits 1, 3
Pilgrimsfalk 1, 4	Större hackspett 3	Grönsiska 2, 3
Vattenrall 1, 2, 3	Sånglärka 1	Hämpling 2, 3
Rörhöna 1	Ladusvala 1, 2, 3	Stenknäck 4
Sothöna 1, 2, 3	Hussvala 2, 3	Gulsparv 1, 2
		Sävspark 4